

УДК 351.316

В.С.Лозовий

Гуманітарна політика квазідержавних утворень “ДНР” та “ЛНР”

У статті висвітлено гуманітарну політику квазідержав ДНР та ЛНР. Основну увагу зосереджено на найбільшій гуманітарних питаннях – ідеологічній, мовній, освітньо-наукової проблематики, які створюють загрозу єдності України. З'ясовано, що метою гуманітарної політики квазідержав є повний відрив від України та інтеграція з Росією.

Основні проблеми які мають значний ідеологічний потенціал впливу на свідомість це – мова та історія. Саме на них у своїй гуманітарній політиці зробили основний акцент ДНР та ЛНР. Питання статусу російської мови залишається інструментом політичних спекуляцій. На тлі демагогічних заяв щодо “геноциду” російської мови, у ДНР та ЛНР відбуваються масштабні заходи по деукраїнізації мовного простору. Витіснення української мови та запровадження єдиної російської мови, (яку і раніше ніхто не утискував), має на меті не так захист мови, як опанування інформаційними потоками, носієм яких вона є. Тобто йдеться про впливи на свідомість населення через інформацію подану в інтерпретації російських та сепаратистських ЗМІ. У даному випадку боротьба за мову на Донбасі це ідеологічна боротьба за монопольну подачу інформації і впливи на свідомість. Тому у ДНР та ЛНР зробили все для сепарації інформаційного простору, унеможливлення доступу до українських засобів інформації. Надзвичайно важливо активно впровадження медіаосвіти у навчальний процес на підконтрольних Україні територіях як засобу протидії інформаційній агресії.

Ситуація вимагає формування зваженої, поетапної програми українізації суспільного життя регіону.

Ключові слова: гуманітарна політика, ідеологія, мова, освіта, наука, квазідержавні утворення, “ДНР” та “ЛНР”.

У даній статті ставиться мета висвітити гуманітарну політику квазідержавних утворень ДНР та ЛНР, передусім – ідеологічну, мовну, освітньо-наукову проблематику. У зазначеному аспекті тема не висвітлювалася.

Етнонаціональна та соціальна структура населення Донбасу (на території якого створені квазідержавні терористичні утворення ДНР та ЛНР) сформувалася у процесі індустріалізації краю в добу СРСР. Значний відсоток росіян, а також культурна асиміляція українців та інших народів сформувала своєрідну регіональну ідентичність (малої батьківщини, вбудованої у Радянський Союз). Вона має сильний символічний зв'язок із періодом СРСР і базована на системі радянських цінностей – сильній патерналістській державі, яка забезпечує роботу, порядок і добробут. А нині її своєрідним аналогом є авторитарно-патерналістський режим путінської Росії. На Донбасі культиву-

валася радянська інтернаціоналістська свідомість, яка в СРСР ототожнювалася з домінуванням російської мови та культури, а будь-які прояви національного (крім етнографічних форм) визначала як націоналістичні. Зараз за допомогою російських політтехнологів конструюється нова свідомість регіону через формування концепту Новоросії осереддя якого нібито є Донбас. З'явилися конструкти “новороси”, “донецький народ”, “донецька нація” – ніби то люди з іншим менталітетом, яким важко порозумітися з українцями. Стверджується, що жителі Донбасу це фактично інший народ, отже, вони не сепаратисти, а прагнуть реалізувати право на самовизначення. Тому на Донбасі активно намагаються “будувати держави”. Прагнення “відновлення СРСР” відбиває ностальгічні настрої значної частини населення, оскільки за соціологічними опитуваннями у 2014 р. 61% жителів Донбасу зазначили, що жалкують про розпад Радянського Союзу. Саме вони складають соціальну базу сепаратизму. Ці настрої використовує верхівка квазіреспублік. На думку О.Захарченка у ДНР повинна бути встановлена влада рад, як в Радянському Союзі. Її ідеологію він визначив аббревіатурою СССР, що розшифровується як “свобода, справедливість, совість, рівність”. Зазначається, що ідеологічними засадами Донбасу (Новоросії) мають бути антифашизм, антиолігархізм, антиімперіалізм, антилібералізм. Квазіреспубліки намагаються втілювати радянські принципи державно-суспільних відносин. У них відбувається тотальна комунізація всіх сфер життя. Це проявляється в культі особи Й. Сталіна і створенні різних заідеологованих та мілітаризованих організацій. Декларуючи ідею возз'єднання з Росією у ДНР хочуть відродити СРСР, оскільки вважають, що Радянський Союз був продовженням Російської імперії.

Суттєвою складовою ідеологічної роботи в ОРДЛО (окремих районах Донецької та Луганської областей) є русифікація та боротьба з усім українським. Глава ДНР О.Захарченко вважає російську мову великою зброєю Донецька в боротьбі за свою ідентичність, а також “тією ниткою, яка пов'язує Республіку з Росією”. А керівник ЛНР І.Плотницький спроби поширити вживання української мови як державної на території України, назвав проявом “велико-українського шовінізму” і “фашистської ідеології про перевагу одних націй над іншими”, і врешті, “мовним геноцидом” щодо російської мови¹. Відтак, проводяться кампанії деукраїнізації і заміни інформаційних табличок, вивісок і покажчиків по всій території ДНР. Це при тому, що українська мова згідно так званої “Конституції ДНР” є другою державною.

Оскільки школа значною мірою впливає на свідомість молодого покоління, особливий акцент у процесі формування антиукраїнської ідеології у квазіреспубліках зроблено на “реформі освіти”. У ДНР розроблено й ухвалено Закон “Про освіту”, який багато в чому калькує відповідний російський закон². У 2015–2016 навчальному році здійснено перехід загальноосвітніх організацій ДНР на нові “державні освітні стандарти”.

Сферу освіти і науки проголошено пріоритетом “державних інтересів, системою розвитку вітчизняних традицій, формування патріотичних ціннос-

тей, інтелектуального потенціалу”. Реформа освіти спрямована на інтеграцію з російською системою, відтак відкинуто Болонську систему, орієнтовану на європейську інтеграцію. “Освітня реформа” має замінити систему української освіти з максимальним наближенням її до стандартів радянської школи (оскільки вважають її кращою), у результаті якої молодому поколінню будуть прищеплювати “радянський світогляд”³.

У МОН ДНР вважають, що результатами роботи української системи освіти за попередні 25 років стали “популяризація нацизму, неприйняття об’єктивної історії і заперечення традиційних цінностей”⁴. Зазначено, що історія особливо важлива для самоідентифікації громадян ДНР. Тому проголошено, що важливими кроками реформування системи освіти ДНР мають стати позбавлення “від елементів української націоналістичної пропаганди і маніпулювання історією”. Антиукраїнська ідеологізація школи призвела до того, що у підручниках та у шкільних приміщеннях намагаються “вичистити” будь-яку згадку про Україну. Замість історії України введено курси історії Донецького краю та “Историю Отечества” – курс, в який входить і історія Росії.

Курс історії формує певний тип самоідентифікації: школярів, стверджує особливість Донбасу, його окремішність від України, що є ідеологічним обґрунтуванням “державотворення”. Школярам прищеплюють, що вони жителі “Новоросії” і частина російського народу, “русского мира”. Акцент в основному робиться на історії Донбасу як російського та радянського, на протипагу українському⁵. Стверджується, що за всі роки незалежності українська влада проводила у Донецькому регіоні насильницьку українізацію, намагалася знищити російську самосвідомість, мову, культуру, але це не вдалося.

Щоб українці могли знати “правдиву історію”, глава ДНР запропонував через інтернет поширювати в Україні нові підручники з історії видані в ДНР⁶. Окрім власної “історичної продукції” в освіті Донбасу використовуються передані Росією, відредаговані Кремлем підручники історії, які замовчують масштаби сталінських репресій і Голодомор.

Одну з основних цілей реформування системи освіти у ДНР вбачають у тому, щоб не лише дати глибокі знання з навчальних предметів, а й “виховати справжнього патріота Донецької Народної Республіки”. Створено концепцію патріотичного виховання дітей та учнівської молоді, згідно якої військово-патріотичне виховання оголошується одним з пріоритетів⁷. У всіх загально-освітніх школах як обов’язковий навчальний предмет був введений новий освітньо-виховний курс “Уроки громадянськості Донбасу”, і це має стати першим кроком “до здорової державної ідеології”.

Впроваджуються нові навчально-виховні програми, згідно яких ідеологічна обробка підростаючого покоління починається змалку, оскільки завдання навіть дитячого садка – “сформувати світогляд дітей республіки”⁸. Для прищеплення у дітей та молоді переконання у “російськості” Донбасу педагогам спускають чіткі методичні вказівки. Зокрема, в програмі курсу, підписаної місцевим “міністерством освіти”, учителям пропонують разом з першоклас-

никами робити матрешки, вивчати російські частівки і вникати в особливості символіки ДНР. У 11-класників акцент робиться на потребі служби в армії, і захисті “батьківщини”⁹. Копіюючи радянські зразки “промивання мозку” з дитинства, з метою виховання підростаючого покоління в “душі патріотизму та інтернаціоналізму”. Молодших школярів 7–10 років зараховують у “орлята”, а школярів 10–14 років змушують вступати в організацію “захарівці”. Показово, що логотипом “захарівців” є профіль ватажка ДНР О. Захарченка на тлі червоної зірки¹⁰.

Таке виховання надзвичайно мілітаризоване: на ранках у дитячих садках та школах багато дітей при іграшковій зброї та у камуфляжних костюмчиках. У букварі надруковані вірші на честь бойовиків Гіві та Мотороли. У ДНР і ЛНР відкриваються дитячі військово-спортивні табори¹¹.

Учні пишуть твори на теми “подвиг народу Донбасу”, “Донбас і руский мир”, а також готують на творчі конкурси вірші і пісні “патріотичного спрямування”. У ДНР впроваджується схожий на радянський фізкультурно-спортивний комплекс “Готовий до праці та оборони Донецької Народної Республіки”. Формувати світогляд дітей і прищепити їм моральні основи взялася допомогати керована з Москви православна церква.

Таким чином, методи виховання дітей та молоді у квазіреспубліці ДНР синтезують у собі радянський гіперпатріотизм та пропаганду “русского мира”.

Керівництво самопроголошеної ДНР задекларувало інтеграцію в “освітній простір РФ і інших країн колишнього Радянського Союзу”. У всіх навчальних закладах розпочалося викладання дисциплін російською мовою і в повній відповідності до стандартів освіти Російської Федерації, включаючи обов’язковий ЄДІ. Перш за все переглянуто систему викладання української та російської мов. Для переходу на російські стандарти в ДНР відкрили курси перепідготовки педагогів. Спочатку перекваліфікацію проходять викладачі мов, а надалі – вчителі історії та ін. Частина вчителів Донецької Народної Республіки проходять курсову підготовку в Російській Федерації.

Важливою складовою “реформи освіти” є курс на домінування російської мови. І хоча “Конституція ДНР” декларує дві “державні” мови – російську та українську – в освіті основною мовою стане російська, але за бажанням батьків дитина нібито зможе отримати освіту українською мовою. Насправді ведеться наступ на функціонування української мови в освіті. За твердженням МОН ДНР лише у 2014–2015 навчальному році кількість російських класів збільшилася на 2057, українських класів зменшилася на 2326¹². У такій ситуації, так звані “законодавці ДНР” вже ставили питання зняття з української мови статусу другої державної¹³.

Вчителі української мови в ДНР отримують додаткову професійну підготовку, яка дозволить їм викладати російську мову і літературу, оскільки в школах збільшуються години вивчення російської мови і літератури за рахунок скорочення часу на вивчення української. У шкільній програмі ЛНР замінили українську літературу на світову літературу. У 2017 р. всі освітні заклади ДНР

повністю перейшли з української мови на російську мову викладання¹⁴. Глава ДНР О. Захарченко прирівняв освітній фронт до військового і визначив внесок “працівників освіти в справу спільної перемоги як неоціненний”.

Таким чином, система освіти в ОРДЛО будується на принципах навчання радянської та російської освітніх систем. Крім того “Міносвіти ДНР” намагається максимально відійти від болонського процесу і європейських стандартів освіти та робить акцент на посилення “патріотичного виховання” підростаючого покоління, тобто на формування антиукраїнських переконань.

Сепаратистські МОН Донбасу намагаються налагодити навчальний процес у ВНЗ. У результаті розколу тепер існує по два ВНЗ з однаковими назвами, але одні підпорядковуються Україні (і містяться на контрольованій нею території), інші квазіреспублікам. У ВНЗ, що залишилися у ДНР та ЛНР не вистачає професійних кадрів, оскільки від третини до половини викладачів виїхали (так, у ДонНУ з 64 співробітників історичного факультету в Донецьку залишилися лише 8)¹⁵, число студентів також скоротилося. Деякі ВНЗ, щоб залучити студентів навіть зробили безкоштовним навчання протягом року. Оскільки дипломи ВНЗ квазіреспублік не визнаються, проводиться лінія на їх інтеграцію у вищу освіту Російської Федерації. Юридично це оформлюється як програма отримання подвійного диплому з яким-небудь з російських вузів-партнерів. (так, студентам випускникам луганського медінституту вручили дипломи Ростovskyого державного медуніверситету). Водночас відбувається перехід на навчальні плани відповідних російських ВНЗ. Для розширення і зближення змісту вищої освіти вищі ДНР мають брати участь в магістерських програмах вузів РФ (навчання студентів одночасно в двох вузах) з отриманням подвійних дипломів. У МОН ДНР заявляють, що у 2016 р. приблизно три тисячі студентів-випускників отримали російські дипломи¹⁶. Таким чином, цілеспрямовано проводиться лінія на подальший відрив від української системи вищої освіти і уніфікацію з російською як на рівні програм, так і повсякденного наповнення навчального процесу.

Влада ДНР та ЛНР втілює програму “Гуманітарна і культурна інтеграція Донбасу і Росії”, у руслі якої ведуть мову про розвиток співпраці в науково-освітній сфері, про розробку та реалізацію спільних проектів. Для підготовки наукових кадрів планується створювати спільні з вишами РФ дисертаційні ради з наукових спеціальностей, які відсутні в радах ДНР. Вирішується питання про прикріплення здобувачів (викладачів, наукових співробітників) до наукових керівників – вчених РФ з наступним захистом в дисертаційній раді ВНЗ або НДІ РФ. Також МОН ДНР розраховує на допомогу фахівців РФ для відкриття і розвитку напрямів підготовки в гуманітарно-культурній сфері – галузі кіно, мистецтва, театру, що дозволить “консолідувати суспільство і рухатися до зближення з Росією”.

У МОН ДНР стверджують, що Донбасу вдалося зберегти науковий потенціал. Заявляють, що у ДНР проживають функціонувати 30 НДІ¹⁷. Запропоновано створити при ДонНУ регіональний центр сприяння адаптації росій-

ських технологій на підприємствах ДНР. Планується проведення наукових заходів вчених і студентів ДНР у РФ¹⁸.

Незважаючи на те, що дипломи ДНР та ЛНР не визнаються, а якість вищої освіти суттєво впала, освітні начальники квазіреспублік стверджують, що ВНЗ Донецької і Луганської Народних Республік візьмуть абітурієнтів “з тимчасово непідконтрольних республікам територій в рамках гуманітарної програми по возз’єднанню народу Донбасу”.

Для розуміння політичної ситуації в регіоні важливо відзначити, що так зване державне самовизначення населення Донбасу, ідеологія ДНР та ЛНР, розвивається потенціалом російської і радянської державності, синтезі елементів ідеології СРСР та “русского мира”.

Основні проблеми які мають значний ідеологічний потенціал впливу на свідомість це – мова та історія. Саме на них у своїй гуманітарній політиці зробили основний акцент ДНР та ЛНР. Питання статусу російської мови залишається інструментом політичних спекуляцій. На тлі демагогічних заяв щодо “геноциду” російської мови, у ДНР та ЛНР відбуваються масштабні заходи по деукраїнізації мовного простору. Витіснення української мови та запровадження єдиної російської мови, (яку і раніш ніхто не утискував), має на меті не так захист мови, як опанування інформаційними потоками, носієм яких вона є. Тобто йдеться про впливи на свідомість населення через інформацію подану в інтерпретації російських та сепаратистських ЗМІ. У даному випадку боротьба за мову на Донбасі це ідеологічна боротьба за монополну подачу інформації і впливи на свідомість. Тому у ДНР та ЛНР зробили все для сепарації інформаційного простору, унеможливлення доступу до українських засобів інформації. Надзвичайно важливо активне впровадження медіаосвіти у навчальний процес на підконтрольних Україні територіях як засобу протидії інформаційній агресії.

У контексті важливості мовного питання, українській стороні потрібно активніше роз’яснювати, що наявність двох державних мов означає, що всі повинні знати обидві мови, а не лише одну – російську. Сьогодні в районах Донбасу підконтрольних Україні доцільно ставити питання не офіційного статусу для російської мови, а відкриття мережі центрів і поширення курсів з вивчення української мови в достатньому обсязі для тих, хто цього потребує. Отже, ситуація вимагає формування зваженої, поетапної програми українізації суспільного життя регіону.

У квазіреспубліках, метою освітнього процесу є повернення до радянської освітньої системи та формування регіонального “патріотизму” на фундаменті антиукраїнських інсинуацій. Освіту фактично замінено пропагандою. Тому спотворення історії є однією з основних стратегій Росії та квазідержавних утворень на Донбасі. Важливою складовою пропагандистської війни є війна пам’яті по лініях протистояння українських національного та ліберального, радянського та неоімперського наративів. Поширюються політичні спекуляції навколо приналежності регіону. Культивується думка, що Донбас створено Російською імперією і СРСР, що це територія новітнього етногенезу “новоро-

сів”, “народу Донбасу”, які мають свій менталітет і майже нічим не пов’язані з Україною. На часі повноцінне осмислення минулого регіону, оскільки відтворення правдивої історії повинно послужити для відновлення зв’язків всередині розділеного суспільства та допомогти створити спільне майбутнє.

Важливим є втілення європейської моделі переходу від засад етнополітичних ідентичностей на принципи громадянських цінностей, а також формування концептуальних основ історії України, як спадкоємиці усіх народів, що існували на її історичних землях, зокрема і Донбасу.

Основна мета гуманітарної політики ДНР та ЛНР максимально віддалитися від української гуманітарної сфери і зблизитися з російською. Відтак, загрозливим явищем є вкорінення у масовій свідомості антиукраїнських пропагандистських кліше, що формують ізоляціоністські настрої населення Донбасу.

Отже, гуманітарна політика ДНР та ЛНР має антиукраїнський характер і є чинником дезінтеграції України.

Примітки

1. Плотницький: Киев готовит языковой геноцид [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://antifashist.com/item/plotnickij-kiev-gotovit-yazykovo-j-genocid.html#ixzz4jE0FZQ59>; В Донецке занялись деукраинизацией табличек [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://antifashist.com/item/v-donecke-zanyalis-deukrainizaciej.html#ixzz4jE20Imxz>.

2. Закон “Об образовании”, принятый Постановлением Народного Совета ДНР 19.06.2015г. № 55-ІНС [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.dnrsovnet.ru/zakon-dnr-ob-obrazovanii>.

3. У “ДНР2 взялися за “світгляд” дітей [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://politeka.net/ua/286150-u-dnr-vzylasya-za-svitohlyad-ditey-video/>.

4. Наши дети регулярно побеждают в конкурсах в дружественных странах – Лариса Полякова [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://dnr-online.ru/nashi-deti-regulyarno-pobezhdayut-v-konkursax-v-druzhestvennyx-stranax-larisa-polyakova/> Официальный сайт Донецкой Народной Республики.

5. Особенный Донбасс и русский мир. Чему учат детей в школах “ДНР” [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://pl.com.ua/osobennyj-donbass-i-russkij-mir-chemu-uchat-detej-v-shkolah-dnr/>.

6. Глава ДНР предложил через интернет распространять на Украине новые учебники по истории ДНР [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://danews.info/ukraine/glava-dnr-predlozhl-cherez-internet-rasprostranyat-na-ukraine-novye-uchebniki-po-istorii-dnr.html>.

7. Приказ № 322 от 17.07.2015 “Об утверждении Концепции патриотического воспитания детей и учащейся молодежи” [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://old.mondnr.ru/?p=28091>

8. Донбасс и русский мир: дети в ДНР учат стихи про Гиви, Моторолу и Путина [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://apostrophe.ua/article/society/2016-03-04/donbass-i-russkiy-mir-deti-v-dnr-uchat-stihi-pro-givi-motorolu-i-putina/3568>.

9. Чему учат детей в ДНР [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://realist.online/article/chemu-uchat-detej-v-dnr-na-urokah-grazhdanstvennosti>.

10. В ДНР создали детскую организацию – захаровцы [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://korrespondent.net/ukraine/3604880-v-dnr-sozdaly-detskuui-orhanyzatsyui-zakharovtsy>

11. Военные лагеря для детей – группировка “ДНР” готовит молодых «солдат» [Электронный ресурс]. Режим доступа: <https://www.radiosvoboda.org/a/27879768.html>.

12. Доклад Ларисы Поляковой об итогах работы Министерства образования и науки ДНР за 2015 год. [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://dnrsovet.su/doklad-larisy-polyakovojoj-ob-itogah-raboty-ministerstva-obrazovaniya-i-nauki-dnr-za-2015-god/>.

13. Законодатели ДНР “за” снятие с украинского языка статуса второго государственного [Электронный ресурс]. Режим доступа: <https://dan-news.info/politics/deputaty-dnr-predlozhili-provesti-shirokij-opros-obshhestvennosti-po-statusu-ukrainskogo-yazyka.html>.

14. Захарченко: все образовательные учреждения ДНР полностью перешли на русский язык обучения [Электронный ресурс]. Режим доступа: <https://jgazeta.ru/zaharchenko-vse-obrazovatelnyie-uchrezhdeniya-dnr-polnostyu-pereshli-na-russkiy-yazyk-obucheniya/>.

15. “Хочемо показати, що ми не сепаратисти і не бидло” – як живеться у Вінниці Донецькому університету [Электронный ресурс]. Режим доступа: https://censor.net.ua/resonance/313815/hochemo_pokazati_scho_mi_ne_separatisti_ne_bidlo_yak_jivetsya_u_vnnits_donetskomu_unversitetu.

16. Студентам из ДНР выдали три тысячи российских дипломов [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://informator.media/archives/172227>.

17. Образовательный комплекс “Кирилл и Мефодий” будет учить детей Донбасса [Электронный ресурс]. – Режим доступа <http://www.km.ru/world/2016/02/05/gosudarstvennaya-duma-rf/771066-obrazovatelnyi-kompleks-kirill-i-mefodii-budet-uchi>.

18. Мы благодарны всем, кто помогает народу Донбасса – Лариса Полякова [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://smdnr.ru/my-blagodarny-vsem-ktopomogaet-narodu-donbassa-larisa-polyakova/>.

Vitalii Lozovyi

Humanitarian policy of quasi-state entities “DNR” and “LNR”

The article is devoted to the humanitarian policy of the quasi-state of the DPR and LNR. The main focus is on the most painful humanitarian issues – ideological, linguistic, educational and scientific issues that threaten the unity of Ukraine. It is revealed that the goal of the humanitarian policy of the quasi-state is to completely separate Ukraine and to integrate with Russia.

The main problems that have a significant ideological potential for influence on consciousness are language and history. It was on them that the main focus of the DPR and LNR was in their humanitarian policy. The question of the status of the Russian language remains a tool of political speculation. Against the background of demagogic statements about the “genocide” of the Russian language, the DPR and LNR are taking large-scale measures to de-nationalization of the language space. The displacement of the Ukrainian language and

the introduction of a unified Russian language, which nobody distrusted before, has the purpose not to protect the language, as the capture of the information flows that it carries. That is, it refers to the impact on the consciousness of the population through information provided in the interpretation of Russian and separatist media. In this case, the struggle for language in the Donbass is an ideological struggle for monopolistic information and influence on consciousness. Therefore, the DPR and LNR did everything for the separation of the information space, making it impossible to access Ukrainian media. Extremely important is the active introduction of media education in the educational process in the territories controlled by Ukraine as a means of counteracting information aggression.

Keywords: humanitarian policy, ideology, language, education, science, quasugovernment education, “DNR” and “LNR”.

В. С. Лозовый

Гуманитарная политика квазигосударственных образований “ДНР” и “ЛНР”

В статье освещена гуманитарная политика квазигосударств ДНР и ЛНР. Основное внимание сосредоточено на самых болезненных гуманитарных вопросах – идеологической, языковой, образовательно-научной проблематики, которые создают угрозу единству Украины. Установлено, что целью гуманитарной политики квазигосударств есть полный отрыв от Украины и интеграция с Россией.

Основные проблемы, которые имеют значительный идеологический потенциал воздействия на сознание это – язык и история. Именно на них в своей гуманитарной политике сделали основной акцент ДНР и ЛНР. Вопрос статуса русского языка остается инструментом политических спекуляций. На фоне демагогических заявлений о «геноциде» русского языка, в ДНР и ЛНР происходят масштабные мероприятия по деукраинизации языкового пространства. Вытеснения украинского языка и введение русского языка, (которого и раньше никто не притеснял), имеет целью не так защиту языка, как овладение информационными потоками, носителем которых он является. То есть речь идет о влиянии на сознание населения через информацию представленную в интерпретации российских и сепаратистских СМИ. В данном случае борьба за язык на Донбассе это идеологическая борьба за монопольную подачу информации и влияния на сознание. Поэтому в ДНР и ЛНР сделали все для сепарации информационного пространства, предотвращения доступа к украинским средствам информации. Очень важно активное внедрение медиаобразования в учебный процесс на подконтрольных Украине территориях как средства противодействия информационной агрессии.

Ключевые слова: гуманитарная политика, идеология, язык, образование, наука, квазигосударственные образования, “ДНР” и “ЛНР”.